

Interpellationssvar

Marielle Lahti (MP) har till Servicenämndens ordförande Arne Jonsson (C) ställt en interpellation angående KRAV-mat.

Är du missnöjd med hur KRAV fungerat i Eskilstuna kommun?

Både ja och nej: KRAV- certifieringen har inneburit att utbildningsinsatser gjorts för kökspersonal, vilket är bra. Det har också inneburit en större fokus på miljö för hela måltidsverksamheten, vilket också är positivt.

Å andra sidan innebär kravet på certifierade leverantörer att många duktiga producenter i vårt närområde, som inte är KRAV- certifierade, utestängs. Eftersom vi nu tar ett bredare grepp kring hållbarhetsfrågor inom kommunens måltidsverksamhet, genom att eftersträva nära inköp, uppstår en målkonflikt. Ambitionen är fortsatt hög andel KRAV- märkta livsmedel utan att för den skull kräva att verksamheten ska vara KRAV- certifierad.

Vidare innebär KRAV- certifieringen en betydande administrativ arbetsinsats i våra kök på cirka 1000 timmar årligen. Detta tillsammans med den årliga avgiften för certifieringen gör att KRAV- märkningen kostar drygt 350 000 kr per år.

Har personalen uttryckt missnöje med KRAV- certifieringen?

Vad jag känner till så har inget missnöje uttryckts angående certifieringen. Däremot har vi bland vissa noterat en lättnad över att den nu tas bort, med tanke på den omfattande administrationsinsats som krävts, samt att man i köken uppskattar att det nu kan bli lättare att handla mera från lokala producenter.

Har föräldrar, brukare eller andra som haft förmånen att ta del av KRAV- produkter uttryckt missnöje med KRAV?

Det missnöje som har kommit mig till del är den frustration som finns, åtminstone bland dem som lever nära primärproduktionen, att vi köper mjölk från Skåne för att efterleva KRAV- märkningen. Man har svårt att förstå miljönyttan med att köra mjölk från Skåne med fossileldade lastbilar i stället för att göra inköp i närområdet.

På vilket sätt kommer du, majoriteten, att utreda förutsättningar för att göra en ändring eller en översyn av KRAV- certifieringen i Eskilstuna kommun.

Någon ändring eller översyn är inte aktuell.

Kan du definiera vad du menar med ”närproducerat”?

Begreppet ”närproducerat” är för mig en ambition snarare än ett angivet avstånd till producenten. Skulle gärna önska att vi hade leverantörer inom ett avstånd, som gjorde det möjligt för en skolklass att hinna besöka producenten genom utflykt med buss över skoldagen. Det skulle innebära avsevärda pedagogiska fördelar, då det är allt ovanligare att våra barn i dag har en naturlig närhet till den miljö där våra livsmedel produceras. Å andra sidan måste vi ha respekt för att vissa livsmedel inte finns att tillgå i närområdet. Hur gärna vi än skulle vilja, passar inte den sörmländska leran för produktion av exempelvis bruna bönor.

Hur ska du möjliggöra en upphandling av ”närproducerad” mat?

Frågan är berättigad. I det korta perspektivet kan vi inte förvänta oss att det står en kö av livsmedelsproducenter utanför kommunhuset för att leverera till oss. De flesta har ju redan en befintlig kundkrets och har förmodligen varken vilja eller kapacitet att plötsligt bli en stor leverantör till kommunen. Genom att på allvar visa vår ambition att över tid eftersträva lokal leverans, kan man på goda grunder anta att det finns ett antal producenter som är intresserade att utveckla sina företag och öka sin produktion om en större efterfrågan uppstår.

Genom att vi har vår omlastningscentral , OLC, har vi skapat en bra grund för lokal upphandling. Vi kan göra så kallade delade upphandlingar, där mindre producenter kan göra sig gällande. Dessutom behöver en liten producent bara leverera till en enda plats, vilket torde vara betydelsefullt då man i allmänhet inte har något eget utbyggt distributionsnät.

ARNE JONSSON (C)
Ordförande Servicenämnden

Interpellation: Varför ta bort ett väl inarbetat verktyg som KRAV som säkerställer kompetensutveckling hos skolmatspersonal, god djurhållning och ekologisk mat?

Eskilstuna kommun har under de senaste åren utökat antalet KRAV-märkta varor. Personal har vittnat om nyvunna kunskaper och konsumenterna kan vara trygga med att det som serveras på skolor, äldreboenden och somliga restauranger är mat som är ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar. KRAV-certifieringen tar hänsyn till en rad aspekter och inte minst kring djurhållningen. Bland annat ställs högre krav än EU:s på tex. högre andel foder från den egna gården, grisar skall kunna beta, systematiskt arbete för djurhälsa, detaljerade regler vid slakt och högre andel grovfoder, minst 70% till slaktdjur. ¹All KRAV-certifierad produktion kontrolleras årligen av revisorer. Kontrollen omfattar hela kedjan från lantbruket till förädlingen, ända in i förpackningen.²

Det var med förvåning vi tog del av majoritetens, genom Arne Jonsson, besked att man vill ta bort KRAV-certifieringen och istället satsa på närproducerat bland annat. En annan kritik är att transporter³ för KRAV-märkta varor är miljöfarliga. Arne säger också att genom att slopa KRAV-certifieringen öppnar det upp för nya satsningar, de 140.000kr som certifieringen kostar hamnar i ett ”svart hål”.⁴

Eskilstuna kommun har verkligen visat på goda resultat då kommunens andel ekologiska livsmedel idag ligger på 50% men målet 2030 är 60%. FN:s generalförsamling antog 2015 Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Från KRAV är mål 12 och 15 särskilt prioriterade; Främja hållbara konsumtionsmönster – och produktionsmönster (mål 12) samt mål 15 ekosystem och biologisk mångfald. *När kommuner, privata restauranger osv erbjuder KRAV-märkt så skickar det signaler till producenterna att producera mer och fler produkter som uppfyller KRAVs regler. Det i sin tur gör att fler lantbrukare och andra primärproducenter ställer om till ekologiskt, vilket gynnar djuren, naturen och människorna.*⁵

Miljöpartiet ser att det finns stora problem med majoriteten besked om att man vill slopa KRAV-certifieringen. Vad ska det ersättas med? Vad är närproducerat? Det finns ingen vedertagen definition om vad som är närproducerat. Kommer det ställas några krav på fodret? Fodret som mycket väl kan vara producerat i Brasilien. Kommer det ställas krav på djurhållning?

¹ https://www.krav.se/wp-content/uploads/2018/08/kravs_hallbarhetsrapport_2017.pdf

² <https://www.krav.se/om-krav/krav-markningen/kontrollen/fakta-om-kontrollen/>

³ Forskning visar att exempelvis frukt som är ekologiskt odlad på andra kontinenter och fraktad med flyg till oss kan ha ”mindre klimatpåverkan än en frukt som är odlad med konstgödsel, energi- och maskin-insatser här hemma. Det är odlingen och bondens metoder som avgör klimatpåverkan mer än allt annat. Transporten utgör i de flesta fall en mycket liten del av en varus klimatpåverkan under dess livscykel”.

⁴ <https://www.ekuriren.se/eskilstuna/mp-kritiserar-slopas-krav-certifiering/>

⁵ https://www.krav.se/wp-content/uploads/2018/08/kravs_hallbarhetsrapport_2017.pdf s.14

Vad händer med de lantbrukare som valt att ställa om till ekologiskt för att kunna leverera till Eskilstuna kommun? Det är en stor investering och tar ungefär tre(!) år. Nu rycker majoriteten undan mattan för dom företagen genom att vara så oförutsägbara i sin upphandlingsstrategi.

Beslutet att införa KRAV i Eskilstuna kommun beslutades av kommunfullmäktige. Vi menar därför att ett eventuellt beslut om att ta bort KRAV därför måste fattas i kommunfullmäktige.

Jag vill därför fråga ordföranden i Servicenämnden, Arne Jonsson (C) följande:

1. Är du missnöjd med hur KRAV fungerat i Eskilstuna kommun?
2. Har personalen uttryckt missnöje med KRAV-certifieringen?
3. Har föräldrar, brukare eller andra som haft förmånen att ta del av KRAV-produkter uttryckt missnöje med KRAV?
4. På vilket sätt kommer du, majoriteten, att utreda förutsättningar för att göra en ändring eller en översyn av KRAV-certifieringen i Eskilstuna kommun?
5. Kan du definiera vad du menar med "närproducerat"?
6. Hur ska du möjliggöra en upphandling av "närproducerad" mat?

Marielle Lahti (MP)

<https://www.ekuriren.se/eskilstuna/mp-kritiserar-slopad-krav-certifiering/>

<https://www.ekuriren.se/eskilstuna/eskilstuna-kommun-slopas-krav-certifieringen-prioriterar-narproducerat-i-stallet/>

§ 30

Svar på interpellation - Varför ta bort ett väl inarbetat verktyg som KRAV som säkerställer kompetensutveckling hos skolmatspersonal, god djurhållning och ekologisk mat? (KSKF/2019:58)

Beslut

Ärendet bordlägges till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 april 2019 på grund av tidsbrist.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har den 13 februari 2019 lämnat in en interpellation – Varför ta bort ett väl inarbetat verktyg som KRAV som säkerställer kompetensutveckling hos skolmatspersonal, god djurhållning och ekologisk mat.

Interpellationen ställs till servicenämndens ordförande Arne Jonsson (C).

Kommunfullmäktige beslutade den 14 februari 2019, § 23 att interpellationen får ställas till servicenämndens ordförande Arne Jonsson (C).

Beslutet skickas till:

Arne Jonsson (C)
Marielle Lahti (MP)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

§ 23

Interpellation - Varför ta bort ett väl inarbetat verktyg som KRAV som säkerställer kompetensutveckling hos skolmatspersonal, god djurhållning och ekologisk mat? (KSKF/2019:58)

Beslut

Interpellationen får ställas.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har den 13 februari 2019 lämnat in en interpellation – Varför ta bort ett väl inarbetat verktyg som KRAV som säkerställer kompetensutveckling hos skolmatspersonal, god djurhållning och ekologisk mat.

Interpellationen ställs till servicenämndens ordförande Arne Jonsson (C).

Beslutet skickas till:

Arne Jonsson (C)
Marielle Lahti (MP)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------